

**Risikovurdering av seilflyaktiviteten i en DTO på Haslemoen flystripe.
Utelandingstrening øvelse L15. Utelanding, reell.**

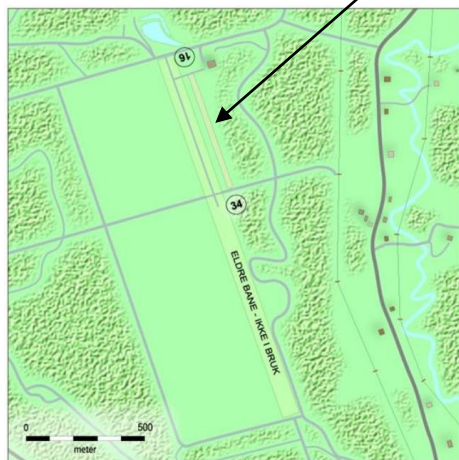

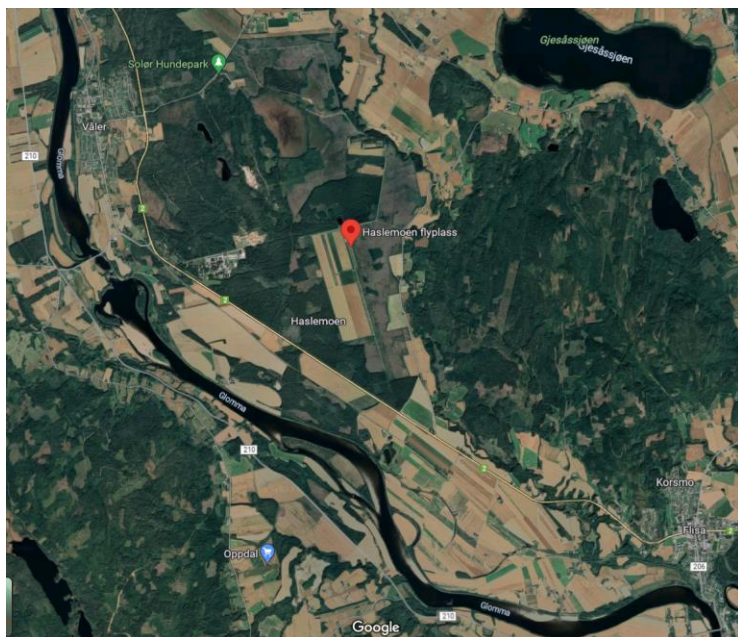
Baner: 16 – 34. 585 m x 15m. 175 meter AMSL (-43m ENSM)

Frekvens: 123.5 MHz (Norsk Luftsportsforbund)

Banen er en smal gres stripe i den øvre delen av det store firkantete jordet. Banen holdes operativ for sportsfly.

Jordet ved siden av flystripa er helt firkantet, stort og flatt og kan fint brukes hvis flystripa ikke kan brukes av en eller annen grunn.

Forutsetninger:

Det er bare seilflyaktiviteten som går under DTO seilfly som blir vurdert i denne risikovurderingen.

Det er ingen aktiv seilflyskoling på Haslemoen, men plassen brukes til utelandingstrening.

Seilfly tar av fra Starmoen og lander på Haslemoen. Øvelsen kan brukes både med ensetere og toseter, men det vanlige er at en instruktør blir med på denne første utelandingen i en toseter. Skal eleven fly solo må han briefes på forhånd om forholdene på Haslemoen flystripe.

Eleven skal ikke være kjent på plassen og må demonstrere samme evnene som ved en utelanding på et jorde. Instruktøren viser jordet når de er i nærområdet og ber eleven skifte radiofrekvens. Resten bør eleven kunne utføre selv hvis eleven på forhånd har hatt en god briefing på hvordan velge og lande på et utlandingsjorde.

Haslemoen blir brukt for å redusere risikoen for en skade under en utelanding og gir mulighet for utflyging med flyslep.

Plassen er liten og er vanskelig å se hvis man ikke vet hvor den er.

Eleven skal demonstrer kunnskaper i øvelse:

L15 – Utelanding reell

Haslemoen flyplass er en [flyplass](#) på [Haslemoen](#) i [Våler](#) kommune i [Innlandet](#). Flyplassen ble bygget under [andre verdenskrig](#) og var en del av [Haslemoen leir](#), som ble lagt ned i juli 2003. Den opprinnelige rullebanen i betong er nå delvis gjengrodd og ikke egnet for fly.

Det finnes en gresstripe ved siden av den gamle rullebanen. Denne brukes av Solungen Mikroflyklubb og er operativ for luftfart. Terskelen og midten av flystripa er markert med tønner, og det er en vindpølse i hver ende av banen.

Det benyttes 123.5 MHz (Norsk Luftsportsforbund) på plassen. Overflyging og landing med PPR.

Motorfly og sportsfly blir bare omtalt hvis de kan komme i konflikt med seilflygingen.

Følgende starmetoder er i bruk: Flyslep, SLG og TMG.

Dette gjelder:

Seilfly av alle kategorier og sportsfly som flyr som seilfly. (Per mars 2021 gjelder dette bare Pipistrel Taurus som flyr og omtales likt som en SLG)

Spesielle seilflyforhold på Haslemoen:

Banen kan være bløt og tung etter nedbør

Bane 34/16

Landingsområdet er smalt og det er ikke plass til flere fly. Etter landing dyttes seilflyet helt tilbake i baneenden.

Oppstilling av fly:

Ved siden av baneenden.

Spesielle baneforhold på Haslemoen.

Flyplassen er en mikroflystripe med begrenset behov for banebredde (15m). Dette kan gjøre at plassen ikke er klipt i stor nok bredde for et seilfly (18-20m).

Klubben er liten og har små ressurser. Før bruk bør instruktør eller slepeflyger fra Starmoen ha inspisert plassen fysisk.

Forutsetningen i risikovurderingen er at banen er bred nok til et seilfly.

Risikovurderingen er gjort etter regler gitt av dokument: *Risikomatrise for DTO i S/NLF.docx*

Generelt.

Nr:	Hva kan gå galt? / Beskrivelse	Konsekvens	Sannsynlig	Total risiko	Beskriv tiltak	Revidert risiko
G-1	Følger ikke standard landingsmønster. Flyet hans kommer i kollisjonsfare med andre fordi han ikke følger landingsmønstret.	II. Alvorlig	D. Lite sannsynlig / enkelt tilfelle	II-D	Hold god utkikk. Bruk riktig radiofrekvens i god tid før landing. Meld fra blindt. Følg standard landingsmønster for en ukjent plass med krossvind. Ved problemer kan jordet ved siden av brukes under alle faser av innflygningen.	II-E
G-2	Skade på fly Det kan stå fly på plassen som sperrer. Da det er liten aktivitet på plassen kan det også være dyr og/eller folk på banen.	III. Betydelig	B Sannsynlig / periodevis	III-B	Under alle faser av innflygningen kan jordet ved siden av brukes.	III-D
G-3	Linebrudd avgang bane 34. Utflygningen er over en ung skog som vokser raskt. Skogen står tett på baneenden. Sannsynlighet for linebrudd er A under hele flyturen. Ved et linebrudd lander man rett fram i skogen i lav høyde, eller snur og kommer tilbake når man har høyde til det. Regner med stor skade på seilflyet.	II. Alvorlig	A. Svært sannsynlig / kontinuerlig	II-A	I de siste årene har all flygning vært utført med avgang bane 16. Øvelsen har ikke blitt gjennomført hvis vindretningen har vært nordlig og feil mhp sikkerhet. Før avgang fra Starmoen har vindretning blitt diskutert med slepeflyger. Ved nordlig vindretning har ikke ikke slep blitt utført fra Haslemoen. Hvis man har gjennomført øvelsen og det er eller blir vindretning fra nord, demonteres seilflyet og seilflyet fraktes tilbake til Starmoen på henger.	V-A
G-4	Linebrudd avgang bane 16. Utflygningen er over flere jorder ned mot Glomma. Sannsynlighet for linebrudd er A under hele flyturen. Ved et linebrudd lander man rett fram i lav høyde, eller snur og kommer tilbake når man har høyde til det. Regner med liten skade på seilflyet.	V. Ubetydelig	A. Svært sannsynlig / kontinuerlig	V-A	Liner blir kontrollert og sjekket hver dag. Får eleven en sleng i slepet tar instruktøren raskt over i lav høyde. For å redusere risikoen må piloten vite at han skal lande på jordene rett fram i lav høyde slik at han ikke nøler for lenge med å ta en avgjørelse. For å kunne utføre en vellykket landing må piloten mentalt være forberedt på en utelanding etter avbrutt slep.	V-C

Luftrom, kommunikasjon og seilflygere

Nr:	Hva kan gå galt? / Beskrivelse	Konsekvens	Sannsynlig	Total risiko	Beskriv tiltak	Revidert risiko
L-1	Radiofeil. Det er ikke krav om to veis radiokontakt på Haslemoen. Men det benyttes 123.5 MHz (Norsk Luftsportsforbund) på plassen. Hvis man ikke har eller får kontakt tilpasser man seg annen trafikk og flyr en vanlig landingsrunde, holder god utkikk, og lander som normalt.	IV. Ubetydelig	C. Mindre sannsynlig / enkelttilfeller	IV-C	Ingen	IV-C

Oppfølging av risikovurderinger utført 2023

Nr:	Total risiko	Beskriv tiltak	Revidert risiko	Dato	Ansvarlig for utførelse eller Godkjent risikoen	Dato utført